

SUCCESS STORY

Made In Kosovo: Drvni proizvodi grade ugled i kod kuće i u inostranstvu

**Biznis proizvodnje
nameštaja cveta, dok se
zemlja oporavlja nakon
rata**

"Dobio sam pomoć koja mi je bila potrebna baš kada mi je najviše trebala"- Ekrem Šaini

Photo by: USAID EMPOWER Private Sector

"Morali smo da ponovo sagradimo svoje kuće i da ih opremimo, pošto su bile oštećene u ratu."

Maj 2018. — Za hiljade stanovnika Kosova koji su pobegli od nasilja tokom oružanih sukoba u zemlji u period od 1988-99, povratak u spajljene domove i privreda u rasulu predstavljali su velike izazove i teškoće. Za preduzetnike, međutim, bilo je prilika i mogućnosti koje su mogle da se pronađu među ruševinama, naročito po pitanju kosovske drvne industrije koja je bila tek na samim počecima.

Na posleratnim Kosovu, poslovni čovek Ekrem Šaini (Shaini), kao i mnogi drugi Kosovci, morao je da pronađe nove načine da se izdržava. Pošto je već imao iskustva u biznisu, a i dobro oko za nove prilike, Šaini je pronašao neočekivanu inspiraciju kada je pogledao kroz prozor. .

"Morali smo ponovo gradimo naše kuće i da ih opremimo jer su bile oštećene tokom rata... eto kako sam došao na ideju da pokrenem sopstveni biznis", kaže Šaini.

Dok se Kosovo oporavljalo, Šaini je počeo da uvozi i prodaje nameštaj za spavaće sobe, stičući tokom godina suštinsko znanje o tržištu. U 2015. godini, želeo je da dalje razvije svoj biznis tako što bi proizvodio i izvozio nameštaj. Nažalost, nije bio siguran kako treba da organizuje proizvodnju, a nedostajala mu je i mašinerija za pakovanje kao i kontakti na tržištu koji su nepophodni da bi mogao da uspe.

Nakon što je čuo da postoji podrška USAID-a za privatni sector, Šaini se sastao sa njima da bi pričali kako bi USAID mogao da pomogne njegовоj kompaniji, koja se zove Palma, da počne da raste. Petogodišnji projekat **EMPOWER Private Sector**, koji je započeo 2014. Godine, pomaže biznisima na Kosovu da se šire tako što će poboljšati njihove kapacitete i povezivati ih sa novim tržištima.

Da bi se podržao palmin rast, Šaini je, uz pomoć USAID-a, izradio plan da proizvodni proces i postavku proizvodnje u kompaniji učini optimalnim. Takođe je dobio i grant radi dopune sopstvenih fondova kako bi mogao da kupi mašine za pakovanje. Pored ovoga, USAID je sponzorisao i učestvovanje kompanije Palma na trgovinskom sajmu IMM u Nemačkoj, što je vodeći industrijski događaj, i on je tamo bio 2017. i 2018. godine. Proizvodi kompanije Palma bili su pravi hit, i narudžbine iz inostranstva su počele da dolaze.

"Dobio sam pomoć koja mi je bila potrebna baš u trenutku kada mi je najviše trebala", kaže Šaini.

May 2018

U.S. Agency for International Development
www.usaid.gov

Palma sada izvozi nameštaj u devet zemalja – 60 procenata njihove prodaje je izvoz – i napravila je preko 1 million evra u 2017. godini. Od tada, Šaini je zaposlio skoro 120 novih radnika i očekuje da zaposli još 100 kako bi održao korak sa novim narudžbinama.

Kupci iz inostranstva sve više traže kosovske drvno preraživačke biznise, zahvaljujući relativno niskoj ceni radne snage i tradiciji ručnih zanatskih radova visokog kvaliteta.

Skoro 20 godina posle kosovskog rata i 10 godina nakon proglašenja nezavisnosti, drvno preraživački sector u ovoj mladoj zemlji je dobro pozicioniran da raste i gradi svoje ime na inostranim tržištima. Do danas, projekat USAID's EMPOWER Private Sector pomogao je stvaranje skoro 800 novih poslova i radnih mesta u drvno preraživačkoj industriji, opremivši 55 biznisa alatom koji im je potreban da bi uspeli.